

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Л.Н.ГУМИЛЕВА
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY

**«ЦИФРЛАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНДА ЗАМАНАУИ ТУРИСТІК
ИНДУСТРИЯНЫҢ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗГІ ТЕНДЕНЦИЯЛАРЫ МЕН
ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ»**

**экономика ғылымдарының докторы, профессор
СҰРАҒАНОВА САЙРАН ҚАБДРАХМАНҚЫЗЫН
еске алуға арналған халықаралық ғылыми конференциясының
ЕҢБЕКТЕР ЖИНАҒЫ
23 ақпан 2018ж.**

**СБОРНИК ТРУДОВ
международной научной конференции
«ОСНОВНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ
СОВРЕМЕННОЙ ТУРИСТСКОЙ ИНДУСТРИИ В УСЛОВИЯХ
ЦИФРОВИЗАЦИИ»,
посвященной памяти доктора экономических наук, профессора
СУРАГАНОВОЙ САЙРАН КАБДРАХМАНОВНЫ
23 февраля 2018г.**

**PROCEEDINGS
of the international scientific conference
«THE MAIN TRENDS AND FEATURES OF THE MODERN TOURIST
INDUSTRY DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION»,
dedicated to the memory of
Doctor of Economic Sciences, Professor
SURAGANOVA SAYRAN KABDRAHMANOVNA
23 February 2018**

Астана, Қазақстан
Астана, Казахстан
Astana, Kazakhstan

УДК 379.8(063)
ББК 75.81
Ц 71

Редакционная коллегия:

Декан экономического факультета, д.э.н., профессор Макыш С.Б.,
Заместитель декана, к.э.н., доцент Тажикенова С.К.,
Заведующий кафедрой «Менеджмент» д.э.н., профессор Толысбаев Б.С.
Заведующий кафедрой «Экономика» д.э.н., профессор Майдырова А.Б.,
Заведующий кафедрой «Туризм» к.э.н., доцент Дуйсембаев А.А.,
Доцент кафедры «Туризм», к.э.н., Мусина К.П.,
Старший преподаватель кафедры «Туризм», доктор PhD Агыбетова Р.Е.
Старший преподаватель кафедры «Туризм», магистр туризма Гиззатжанова А.Г.

Цифрландыру жағдайында заманауи туристік индустрияның дамуының негізгі тенденциялары мен ерекшеліктері: Халық ғыл. конф. еңбектер жинағы. – Астана: Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2018.

Основные тенденции и особенности развития современной туристской индустрии в условиях цифровизации: Сб. материалов межд. науч. конф. – Астана: Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, 2018.

Proceedings of the international scientific conference **The main trends and features of the modern tourist industry development in the context of digitalization.** Astana, L.N.Gumilyov Eurasian National University, 2018.

ISBN 978-9965-31-984-6

Халықаралық ғылыми конференциясының еңбек жинағында цифрландыру жағдайындағы қазіргі заманғы туристік индустрияның негізгі үрдістері мен ерекшеліктеріне қатысты өзекті мәселелер қарастырылған.

В сборнике материалов международной научной конференции рассмотрены актуальные вопросы касательно основных тенденций и особенностей развития современной туристской индустрии в условиях цифровизации

The collection of materials on the international scientific conference considers important issues regarding the main trends and features of the modern tourist industry in the context of digitalization

УДК 379.8(063)
ББК 75.81
Ц 71

ISBN 978-9965-31-984-6

© Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2018

© Евразийский Национальный университет им. Л.Н. Гумилева, 2018

© L.N. Gumilyov Eurasian National University, 2018

Ұлы Адам, Дос, Ұстаз

2016 жылдың 7 қарашасында 68 жасында өмірден экономика ғылымының докторы, профессор Сұрағанова Сайран Қабдрахманқызы өмірден озды.

Сайран Қабдрахманқызы 30 жылдан аса жыл елдің жоғары оқу орындарында педагогикалық қызметпен айналысты. Ы.Алтынсарин атындағы білім академиясының корреспондент –мүшесі, Ресей Федерациясының Халықаралық ғылым және практикалық өндірісті ұйымдастыру академиясының мүшесі.

Сайран Қабдрахманқызы он жыл бойы Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің негізін қалаушысы және жетекшісі болды. Университетте жұмыс істеу кезінде ашылған экономика факультетінің барлық мамандықтар бойынша оқу жоспарлары мен мемлекеттік білім беру стандарттарын әзірледі.

С.Қ. Сұрағанова нағыз патриот және ірі қоғамдық қайраткер бола отырып, көптеген маңызды жобаларға қатысты. ҚР Мәжіліс Парламентінің жұмыс тобының мүшесі бола отырып, Сайран Қабдрахманқызы біршама комиссиялар құрамында жұмыс істеді. Белсенді азаматтық тұғырды ала отырып, С.Қ.Сұрағанова «Халықты еңбекпен қамту сұрақтары бойынша Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне өзгерістер мен қосымшаларды енгізу туралы» заңнаманы дайындауға қатысты. ҚР еңбек және әлеуметтік қорғау Министрлігінің, ҚР туризм және спорт Министрлігінің, ҚР білім және ғылым Министрлігінің, ҚР ауыл шаруашылық Министрлігінің жұмыс топтарында белсенді қызмет атқарды, ҚР білім және ғылым Министрлігінің жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру құжаттарын нострафикациялау бойынша комиссия мүшесі болды.

Сайран Қабдрахманқызы әкімшілік қызметті оқытушылық қызметпен бірге атқара отырып, ғылыми зерттеулер де жүргізді. Ол Қазақстанның Солтүстік аймақтарына тән, енгізу сипаттағы бірнеше ұсыныстар жасады, 150 -ге тарта ғылыми еңбектері, соның ішінде 17 монография, 10 оқу құралы мен оқулықтары шығарылды.

С.Қ. Сұрағанова «2006 жылдың Үздік оқытушысы», «2011 жылдың Үздік оқытушысы» гранттарының иегері, «Еуразия мақтанышы-2008» конкурсының лауреаты болды. ҚР білім Министрлігінің «ҚР білім берудің Құрметті қызметкері» төс белгісімен, «Астанаға 10 жыл» мемлекеттік марапатымен, сол сияқты ҚР білім және ғылым Министрлігінің бірнеше құрмет грамоталарымен нағратталды.

2005 жылдан бастап «Туризм» кафедрасына жетекшілік етті, ол «Туризм» мамандығының магистратурасын (2009 ж.) және PhD докторантурасын (2010 ж.) ашты.

С.Қ. Сұрағанованың жетекшілігімен 3 ғылым докторы және 20 аса ғылым кандидаттары дайындалды, оның 5-і экономика факультетінің оқытушылары, магистранттары.

Сайран Қабдрахманқызы өмірінің соңғы күніне дейін жоғары жұмысқабілеттілігін сақтады. Жұмысбастылығына қарамай ол әр уақытта өз ұжымына және студенттеріне ықыласты, көмек қолын ұсына білетін адам болатын. Ол ешуақытта өзгерістен қорықпайтын, әр уақытта заман талабына сай жаңалықты қабылдайтын, өз отбасы, туыстары мен достары арасында беделді тұлға бола білді.

Біз Сайран Қабдрахманқызын Ұлы Адам, Дос, Ұстаз ретінде танымыз.

С.Қ. Сұрағанованың жоғары марапаты ретінде- оның еңбектерінің беделі, оны танитын адамдардың махаббатымен және оны жылы лебізбен еске алуы деуге болады.

Великий Человек, Друг, Учитель

7 октября 2016 года на 68-м году жизни ушла из жизни доктор экономических наук, профессор Сураганова Сайран Кабдрахмановна.

Более 30 лет Сайран Кабдрахмановна осуществляла педагогическую деятельность в высших учебных заведениях страны. Являлась членом-корреспондентом Академии образования им. Ы. Алтынсарина, действительным членом Международной академии науки и практики организации производства Российской Федерации.

Сайран Кабдрахмановна была одним из основателей и бессменным руководителем экономического факультета ЕНУ им. Л.Н. Гумилева на протяжении десяти лет. За годы работы в университете осуществляла деятельность по разработке учебных планов и государственных образовательных стандартов по всем специальностям,

открытым на экономическом факультете.

Настоящий патриот и крупный общественный деятель С.К. Сураганова принимала активное участие во многих важных проектах. Будучи членом рабочей группы Мажилиса Парламента РК, Сайран Кабдрахмановна входила в состав ряда комиссий. Занимая активную гражданскую позицию, С.К. Сураганова участвовала в подготовке законопроекта «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам занятости населения». Принимала активное участие в рабочих группах Министерства труда и социальной защиты РК, Министерства туризма и спорта РК, Министерства образования и науки РК, Министерства сельского хозяйства РК, являлась членом комиссии по нострификации документов высшего и послевузовского образования МОН РК.

Совмещая административную работу с преподавательской деятельностью, Сайран Кабдрахмановна занималась научными исследованиями. Ею издан ряд рекомендаций, имеющих внедренческий характер для Северных регионов Казахстана, опубликовано порядка 150 научных трудов, в том числе 17 монографий, 10 учебных пособий и учебников.

С.К. Сураганова являлась обладателем гранта «Лучший преподаватель 2006 года», «Лучший преподаватель 2011 года», лауреатом конкурса «Еуразия мақтанышы - 2008». Она была награждена нагрудным знаком Министерства образования РК «Почетный работник образования РК», государственной наградой «10 жыл Астана», а также отмечена рядом почетных грамот Министерства образования и науки РК.

С 2005 года Сайран Кабдрамановна заведовала кафедрой «Туризм», в 2009 году ею была открыта магистратура, а в 2010 году она открыла PhD докторантуру по специальности «Туризм». Под руководством С.К. Сурагановой подготовлены 3 доктора и более 20 кандидатов экономических наук, среди которых 5 преподавателей экономического факультета, а также магистранты. До последних дней Сайран Кабдрахмановна сохраняла колоссальную работоспособность. Несмотря на свою занятость, она всегда оставалась внимательным и отзывчивым человеком по отношению к своим многочисленным коллегам и ученикам. Она не боялась меняться, идти в ногу со временем и, при этом, оставалась верной себе, своей семье и друзьям.

В лице Сайран Кабдрахмановны мы потеряли великого Человека, Друга, Учителя.

Высшей наградой С.К. Сурагановой навсегда будет непоколебимый авторитет ее трудов, искренняя любовь и светлая память знавших её людей.

Great Person, Friend, Teacher

On October 7, 2016, at the 68th year of her life, Doctor of Economics, Professor Suranova Sairan Kabdrakhmanovna passed away.

For more than 30 years, Sairan Kabdrakhmanovna had taught at higher educational institutions of the country. She was a corresponding member of the Academy of Education named after S. Altynsarin, an active member of the International Academy of Science and Practice for Production Organization of the Russian Federation.

Sairan Kabdrakhmanovna was one of the founders and the permanent head of the Economics Faculty of the L.N. Gumilyov Eurasian National University for ten years. Over the years of work at the university, she was engaged in the development of curricula and state educational standards in all specialties, opened at the Faculty of Economics.

A true patriot and a prominent public person S.K. Suraganova took an active part in many important projects.

Being a member of the working group of the Majilis at the Parliament of the RK, Sairan Kabdrakhmanovna participated in the work of a number of commissions. Taking an active civil position, S.K. Suraganova participated in the preparation of the draft law "On Amendments and Additions to Certain Legislative Acts of the Republic of Kazakhstan on Employment Issues". She took an active part in the working groups of the Ministry of Labor and Social Protection of the Republic of Kazakhstan, Ministry of Tourism and Sports of the RK, Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan, Ministry of Agriculture of the Republic of Kazakhstan, was a member of the commission for the nostrification of documents of higher and postgraduate education of the Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan.

Combining administrative work with teaching, Sairan Kabdrakhmanovna was involved in scientific research. She issued a number of recommendations that have an innovative character for the Northern regions of Kazakhstan, published about 150 scientific works, including 17 monographs, 10 manuals and textbooks.

Suraganova S.K. was the holder of "The Best Teacher of 2006" grant, "The Best Teacher of the Year 2011", laureate of the "Pride of Eurasia 2008". She was awarded a breastplate of the Ministry of Education of the Republic of Kazakhstan "Honorary Worker of Education of the Republic of Kazakhstan", the state award "10-th anniversary of Astana", and also was awarded with a number of honorary letters of the Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan.

Since 2005, Sairan Kabdrakhmanovna headed the department "Tourism", in 2009 she opened a master's degree, and in 2010 she opened PhD doctorate in the specialty "Tourism".

Under the leadership of Suraganova S.K., 3 doctors and more than 20 candidates of economic sciences were trained, including 5 teachers of the Economics Faculty, as well as graduates.

Until the last days Sairan Kabdrakhmanovna retained tremendous performance. Despite her busy schedule, she always remained attentive and sympathetic person in relation to her many colleagues and students. She was not afraid to change, to keep up with the times and, at the same time, remained true to herself, her family and friends.

With Sairan Kabdrakhmanovna we have lost a great Person, Friend, Teacher.

The highest award for Suraganova will forever remain in unshakable authority of her works, a sincere love and fond memories of people who knew her.

3) ауылдық жерлердегі нашар дамыған спорт инфрақұрылымы;
4) балалар-жасөспірімдер спортымен жүйелі айналысатын балалардың төмен қамтылуы;

5) білікті кадрлардың, оның ішінде спорт менеджменті және бизнес саласындағы, сондай-ақ бейімделген дене шынықтыру жөніндегі кадрлардың тапшылығы;

б) спорттық мүкәммалмен, әсіресе ауылдық жерлерде төмен жарақталу. Бұл тұжырымдамада айтылған мәселелер балалар мен жасөспірімдер туризміне, нақтырақ айтсақ спорттық туризмге тікелей қатысты екені анық.

Туризм арқылы балалар мен жасөспірімдерді саламатты өмір салтына баулуда салааралық байланыс орнатуға 10 қаңтарда Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың Қазақстан халқына «Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері» Жолдауының да маңызы орасан зор. Онда 7 тармақта : «Қазіргі денсаулық сақтау ісі қымбатқа түсетін стационарлық емге емес, негізінен аурудың алдын алуға бағытталуға тиіс. Саламатты өмір салтын насихаттай отырып, қоғамдық денсаулықты басқару ісін күшейту керек. Жастардың репродуктивті денсаулығын қорғауға және нығайтуға ерекше назар аудару керек» - делінген және 2016-2020 жылдарға арналған «Денсаулық» атты денсаулық сақтау бағдарламасымен ұштаса алатыны анық.

Халықтың жаппай спортқа, белсенді туристік саяхаттарға бет бұруы халықтың жұмыс өнімділігінің артуына алып келетіні анық, сонымен қатар аймақтарда пайда болған жаңа туристік бағыттар арқылы еліміздің тарихи маңызы бар жерлерді көруге, саяхаттауларды ұйымдастырушы кәсіпорындарының беделін арттыруға мүмкіндік береді.

Қазіргі таңда елімізде осы туристік бағыт бойынша жұмысын тиімді әрі тиянақты орындап жатқан Қазақстан Республикасының спорттық туризм федерациясы, Альпинизм федерациясы, аймақтарда жұмыс жасайтын түрлі қоғамдық бірлестіктер мен туристік клубтар, түрлі деңгейдегі жоғары оқы орындары балалар мен жасөспірімдер туризмін дамытудың ядросы болып табылатыны анық.

Сондықтан еліміздің болашақ ұрпақтарын туризммен таныстыру үшін жоғарыда аталғын ұйымдарға мемлекет тарапынан жан жақты қолдау көрсетіліп, салааралық байланыстарды орнату қажет.

Әдебиеттер:

1. О государственной программе развития детско-юношеского туризма в РК на 2012-2016 годы
2. Закон РК от 13 июня 2001 года №211 «О туристской деятельности в Республике Казахстан» // Ведомости Парламента Республики Казахстан, 2001. - №13-14.

ТУРИСТІК БИЗНЕСТЕГІ ИНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫҢ ҚОЛДАНЫЛУЫ

Серікберген Д.

Ғылыми жетекшісі: э.ғ.к., доцент Муталиева Л.М.

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана қ.,

Қазақстан Республикасы

E-mail: dana_zh_7777@mail.ru

Туризм саласының дамуы білім деңгейінің көтерілуіне, медициналық қызмет көрсету жүйесінің жетілуіне, жаңа ақпараттық технологияның таралуына мүмкіндік береді. Біздің елімізде туристік фирма мен туризм нарығын құруда нарықтық қарым-қатынасты қалыптастыру қарқынды үдеріс үстінде және ақпараттандырылған және компьютерленген жүйе бұрын-соңды болмаған деңгейге жетті.

Шет елдерде туризмді жоспарлау мен басқаруда жаңа ақпараттық технологияларды қолдану ұзақ кезенді қамтиды. Аймақтық деңгейде туристік бизнестің ақпаратпен қамтамасыз етілуі, әртүрлі туристік және маркетингтік жүйеге, телекоммуникациялық инфрақұрылымның дамуына сүйенеді.

Туризмдегі аса үлкен көлемдегі 30 жылдық тәжірибесі бар шетелдік зерттеулер ақпараттық және телекоммуникациялық технологиялар аумағындағы әртүрлі функциялы компьютерлік жүйеге негізделеді.

Туризм индустриясы телекоммуникациялық технологияларды аса көп пайдаланатын және іскерлік әлемде үлкен деңгейде компьютерлік жабдықтарды орналастыратын сала болып табылады. Бұл туризм индустриясында қолданылатын ақпараттан келіп шығады. Біріншіден, бұл ақпараттың күні, оқиғасы, кестесі өте жиі өзгеріп отырады. Екіншіден, туристік өнім туралы ақпарат жер шарының әртүрлі нүктелеріне өз уақытында жеткізілуі керек. Үшіншіден, туристік өнім үлкен көлемді жасаушылардан - түнеу, транспорт, көңіл көтеруден тұрады, қандайда бір затты қанағаттанарлық үйлестіру үшін ақпараттың тез жеткізілуін талап етеді [1].

Көптеген туристік фирмалар интернет желісін бизнеске кедергі ретінде санайды. Себебі, туристік агенттік көмегіне жүгінбей, клиент ғаламтордағы онлайн брондау желісі арқылы әуе билеттері мен қонақ үй нөмірлері мен басқада қосалқы қызмет түрлерін өз демалысын ұйымдастыра алады. Қазіргі таңда бұл жүйе кеңінен қолданысқа ие, бұл клиенттің агенттікке келуін керексіз етеді. Алайда, ғаламтор желісінің қарқынды дамуы туристік кәсіпорынның жарнамаға деген көзқарастарын біртіндеп өзгертуде. Мысалы, кейбір туристік фирмалар газеттік жарнамаларға берілетін ақпарат көзін азайтып, оны ғаламтордағы өз парақшаларына жариялауда. Рекламалық газеттерден көбіне кішкене жарнамалық блокпен қоса интернет парақшасына сілтемесі көрсетілген.

Интернет минималды шығын жұмсай отырып, максималды жарнама жасауға мүмкіндік береді. Егерде коммерциялық ақпаратты әйгілі электронды баспасөзге жарияласа, ол миллиондаған көрермендерге айлап, жылдап қол жетімді болады. Аз қаражат жұмсай отырып, интернет желісіне фирма, оның тауарлары мен қызмет түрін, тұтынушылармен жұмыс шарттары т.б. жайлы толығырақ ақпарат алуға болады.

Бір туристік кәсіпорын аумағында мәліметтер базасын қолдануы сатылым, жабдықтаушылар, серіктестер жайлы ақпараттардың жинап, жиналған деректерді өңдеп, оның негізінде турды ұйымдастыруды, сату көлемін қадағалауды, кәсіпорынның ішкі және сыртқы ортасында маркетингтік талдау жасауға т.б. мүмкіндіктер береді. Туристік кәсіпорын аумағындағы мәліметтер базасының құрылуы Microsoft Access өнімдік программасымен құрылады және мамандырылған программаларға арналған Microsoft Fox Pro, Delphi т.б. базасында жасалған арнайы өнім базасында құрастырылады. Осылайша, туристік кәсіпорын арнайы мамандандырылған программалар көмегіне жүгінбей-ақ көптеген өндірістік процесстерді жүзеге асыра алады.

Туристік кәсіпорындарда арнайы мамандандырылған программалар жүйесі көбіне шетелдік «Само-тур», «Турбо-тур», «Tur-Win», «Аист-2.5» кешенді бағдаламар жүйесі, «Туристический офис» қосымша бағдарламалар пакеті, бөлшек сауда жүйесіне арналған «TRAVEL OFFICE», туристік қызметтердің бөлшек сату желісін интеграциялау жүйесі «TRAVELNET», туроператорлық жүйені автоматтандыруға арналған «TOUROPERATOR», іскерлік серіктестермен жұмыс кезіндегі маркетингтік саланы автоматтандыру жүйесі «TRAVEL PARTNER», бухгалтерлік есептерді басқару жүйесі «TGA», әуе-тасымалдау жүйелерін бақылаудағы «TICKET OFFICE», чартерлік және блок-чартерлік орындарды қадағалау және брондау жүйесі «CHARTER OFFICE», туристік офистің кешенді автоматтандыру жүйелеріндегі «Мастер-тур» сияқты бағдарламалары қолданылады.

Керекті құжаттарды жинақтау; құжаттар айналымын; келісім-шарттарды дайындау және заңдастыру; шаруашылықтағы есеп пен анализдің қорытындысы; сыртқы және ішкі ортадағы маркетингтік талдау; клиенттік база жүйесісін жасау; сату; кадрлар мен жұмыс тағы да басқа мәселелерді шешуде заманауи компьютерлік жүйелер мен офистік программалық жүйелері қолдану кәсіпорынның анағұрлым жұмысын жеңілдетеді.

Туристік бизнесте кешенді желі жүйелері жұмыс барасын оңтайландыру көп көмегі бар, себебі, қызметкерлерге топтық турлардағы бос орындар, бағалардың өзгері және тағы

басқа қосалқы қызметтер жайлы ақпаратты бере алады. Онымен қоса, бухгалтериядағы сату жүйелері, марткетингтік және экономикалық қызметтер жайлы ақпараттарды бере отырып кәсіпорынның экономикалық және т.б. саласындағы жұмыстарына сараптама жасауына мүмкіндік береді [2].

Туризм индустриясында компьютерлік резервтеу жүйесі ірі және ерекше маңызды ақпараттық жүйе болып табылады. Олар саяхатты жоспарлағанда және индустрияның көптеген саласын резервтегенде, оның ішінде түнеу, круиз, транспорт, турлар, ақша айырбастау, көңіл көтеру барлығын ақпаратпен қамтамасыз етеді. Туристік компания бизнес аспектісімен тез жұмыс істеуі үшін кеңселік қолдау жүйесіне сүйенеді. Электронды жүйе, атап айтқанда, Интернет дәл қазіргі уақытта туристік өнім туралы белгіленген ақпаратты алуға мүмкіндік беріп қана қоймай, сонымен қатар қонақ үйлерде, әуе жолдарына орынды брондауға мүмкіндік жасайды [3].

Электронды брондау жүйелеріне «Габриэль», «Sabre», «Galileo», «StartAmadeus», «Worldspan», «Fidelio Hotel Bank» т.б. бағдарламалары жатады.

Аталған жүйелерді қолдана отырып туристік кәсіпорын көптеген кешенді тур өнімдерді туристік нарықтың сұранысы қарай отырып ұсына алады. Электронды брондау жүйелерінің артықшылықтарына олардың дүниенің кез-келген нүктесіне қажетті тапсырыстарды беріп брондау және оның жылдамдығы мен орналастырылуы, көптеген жабдықтаушылармен конфиденциалды тарифтармен жұмыс жасау мүмкіндігі, көрсетілетін қызметтердің сапасының сенімділігі және кез-келген клиенттің өзіндік талдау бойынша индивидуалды турларды жасау болып табылады [2].

Сонымен, қазіргі заманғы туристік фирмалардың қызметін Интернетсіз елестету мүмкін емес. Интернет туристік компанияның ішінде барлық негізгі бизнес әрекетінде қолданылады. Тұтынушыларды іздеп оларды тартудан бастап, коммуникациялық және маркетингтік құрал ретінде және туристік өнімді жасауда Интернеттің рөлі зор.

Әдебиеттер:

1. В.А.Каймин. Курс информатики: состояние, методика и перспективы. Информатика и образование; 1990; №6; 26-31 б.
2. Л. В. Сақун, В. М. Разуванов Маркетинг в туризме; 2014; 182-184 б.
3. psu.kz/arm/upload/umk/176035.doc

АУЫЛ ТУРИЗМІ - ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫНА ЖАҢА СЕРПІЛІС

Құлшар Қ., Нарен М.

Ғылыми жетекші – Тлеубердиева С.С.

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті

E-mail: k.kulshar@mail.ru

Туризм француздың «*tourisme*» сөзінен шыққан. Оның берер мағынасы *серуендеу* немесе *жол жүру*. Бұл жерде ескере кететін жайт адамның жұмыс бабымен немесе міндетті мәжбүрлеумен басқа жерге баруын туризм деп айта алмаймыз. Туризм деп аталуы үшін ол адам ерікті түрде, өзінің рухани қажеттілігін қанағаттандыру мақсатында, өзінің тұратын ауданынан өзге жерге көріп, біліп және қызықтау мен демалу үшін жасалатын саяхат болуы қажет.

Қазақстанның туризм саласына назар аударсақ, біздің еліміздің туристік мүмкіндіктері өте жоғары. Дүниежүзі мемлекеттері арасында көлемі жөнінен тоғызыншы орынды алатын мемлекетіміздің табиғаты да алуан түрлі. Батысын шөлді аймақтар алып жатса, шығысы асқар таулардың өлкесі. Сонымен қоса Қазақ жері тарихы тереңде жатқан көптеген ескерткіштер мен мекендердің орталығы. Өзіндік ерекшеліктері бар ұлттық мәдениеті мен дәстүрі де туристерді қызықтырады сөзсіз. Осыларды қорытындылай келе Қазақстанның туристік әлеуеті жоғары екендігіне көз жетеді.